

Dosarul nr. 2ra-2570/18

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) C. Valah

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

26 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Galina Stratulat
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Lungu Constantin,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lungu Constantin
împotriva Ministerului Justiției cu privire la încălcarea dreptului la judecarea în
termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins apelul declarat de Lungu Constantin și s-a menținut hotărârea din 18 iulie
2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 17 mai 2018 Lungu Constantin a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la încălcarea dreptului la judecarea în
termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, Lungu Constantin a menționat că la 27 martie 2018 s-a
adresat judecătorului de instrucție cu cerere, prin care a solicitat accelerarea
urmăririi penale pe cazul obligării organului de urmărire penală a Centrului Național
Anticorupție să urgenteze finisarea urmăririi penale pe cauza penală nr.
2017970264, pornită la 03 mai 2017, în baza elementelor infracțiunii prevăzute de
art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, cu stabilirea unui termen pentru finisare de 14
zile.

A relatat că prin încheierea din 29 martie 2018 a Judecătorului de instrucție a
Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis cererea înaintată privind
accelerarea urmăririi cauzei penale.

Reclamantul a invocat că durata urmăririi penale pornită la 03 mai 2017 de
către organul de urmărire penală a Centrului Național Anticorupție, este
incompatibilă cu cerința ”termenului rezonabil”, prevăzut de art. 20 alin. (1) din
Codul de procedură penală, care prevede că urmărirea penală și judecarea cauzelor
penale se face în termene rezonabile.

Astfel a invocat că urmărirea penală pornită la 03 mai 2017 nu este deosebit de
dificilă pentru a fi finisată, iar unicul factor care a complicat procedurile și care este

unicul motiv pentru tergiversarea cauzei, este comportamentul organului de urmărire penală a Centrului Național Anticorupție, care a afirmat că se impune efectuarea unui șir de acțiuni penale.

Reclamantul a invocat că cauza penală pornită la 03 mai 2017 are o importanță deosebită pentru sine, ținând cont de faptul că a fost recunoscut în calitate de parte civilă prin ordonanța din 23 iunie 2017, având ”speranță legitimă” să obțină compensarea prejudiciului material și moral.

A solicitat constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale nr. 2017970264, pornită la 03 mai 2017 de către organul de urmărire penală a Centrului Național Anticorupție, în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal și încasarea sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins acțiunea depusă de Lungu Constantin.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că nu este întemeiată pretenția reclamantului cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale nr. 2017970264, pornită la 03 mai 2017 de către organul de urmărire penală.

Astfel, prima instanță a concluzionat că reclamantul nu are calitatea de bănuț, învinuit sau inculpat în cauza penală invocată, ce i-ar permite în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 să solicite constatarea încălcării dreptului reclamantului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale.

Totodată, prima instanță a menționat că reclamantul nu a înaintat o acțiune civilă în cadrul cauzei penale, care ar constitui o excepție ce ar permite victimei unei infracțiuni să pretindă durata nerezonabilă a procedurilor penale în legătură cu imposibilitatea soluționării aspectului civil și anume examinarea excesiv de îndelungată a acțiunii sale civile în cadrul procedurilor penale.

Referitor la pretenția privind repararea prejudiciului moral, prima instanță a concluzionat că aceasta urmează a fi respinsă, reieșind din faptul că este o pretenție subsecventă în raport cu pretenția principală privind constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale, în privința căreia instanța a ajuns la concluzia că este neîntemeiată.

Prin decizia din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Lungu Constantin și s-a menținut hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

La 13 noiembrie 2018 Lungu Constantin a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Recurentul Lungu Constantin, în motivarea recursului a menționat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume art. 4 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, fapt ce servește drept temei de casare a deciziei instanței de apel.

De asemenea, recurentul a relatat că intimatul nu a prezentat probe ce ar confirma lipsa de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și

lipsa suportării unui prejudiciu moral.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 26 septembrie 2018, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 13 noiembrie 2018, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Lungu Constantin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Lungu Constantin
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Galina Stratulat

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari